

ФІНАНСОВИЙ ЛІЗИНГ ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА ІНВЕСТИЦІЙ

Хмілевська А.О., студентка ФММ УС-61,
Національний технічний університет України „Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”,
khmilevska.ana@ukr.net

У 1998 році було прийнято Закон України «Про фінансовий лізинг»[1]. На сьогодні, фінансовий лізинг, як інструмент інвестиційної політики, набуває все більшого поширення. Внаслідок економічної нестабільності, високого рівня безробіття, значного зносу основних фондів у вигляді обладнання та недостатньої технічної бази на українських підприємствах, завдяки особливому економічному походженню, лізинг може відігравати важливу роль у підвищенні та подальшому розвитку національної економіки, а також на міжнародній арені - у розширенні та зміцненні економічного співробітництва з іноземними інвесторами.

Законодавство України дає таке визначення терміну фінансовий лізинг: «Фінансовий лізинг – це вид цивільно-правових відносин, що виникають із договору фінансового лізингу. За договором фінансового лізингу лізингодавець зобов'язується набути у власність річ у продавця (постачальника) відповідно до встановлених лізингоодержувачем специфікацій та умов і передати її у користування лізингоодержувачу на визначений строк не менше одного року за встановлену плату»[1]. Тобто лізинг, по своїй суті, є різновидом довгострокового кредиту у майновій формі, який оплачується в розстрочку.

Економічні відносини, які супроводжують фінансовий лізинг, характеризуються різноплановістю, що проявляється в досить широкому діапазоні, а саме;

1. Завдяки фінансовому лізингу підприємства мають можливість задовольнити свої потреби у найбільш невигідному виді позичкового капіталу, а саме – в довгостроковому кредиті. Крім того, на сучасному етапі української економіки, саме довгостроковий кредит для підприємств є зведений до мінімального рівня, що значно гальмує інвестиційну діяльність підприємств.

2. Фінансовий лізинг повністю забезпечує конкретні цільові потреби підприємства у позичкових коштах. Маючи на меті поновити та розширити активну частину необоротних активів, підприємства мають змогу використати фінансовий лізинг, який дозволить в повному обсязі виключити будь-які інші види фінансування. А це, в свою чергу, призводить до зменшення залежності підприємств від банківського фінансування.

3. Оскільки фінансовий лізинг автоматично генерує повну кредитну безпеку, це дозволяє зменшити вартість запозичень. Формою такої підтримки є сам лізинговий актив. Він, у разі фінансової неплатоспроможності (банкрутства) підприємства, може бути використаний кредитором для повернення несплаченої частини лізингових платежів та суми штрафу за договором. Крім того, обов'язкове страхування лізингового активу лізингоодержувачем на користь лізингодавця виступає як додаткова форма забезпечення кредиту. Зниження рівня кредитного ризику (і, відповідно, його премія за ризик) створює передумови для відповідного зменшення вартості фінансової позики, наданої підприємству.

4. Фінансовий лізинг, як інвестиційний інструмент на підприємстві створює податкові пільги для всієї суми залучених позик. Лізингові платежі, які амортизують всю суму загального обсягу залученої позики, включаються до витрат підприємства та, відповідно, зменшують суму доходу, що оподатковується. За допомогою банківського кредиту подібний податковий захист застосовується лише до платежів за обслуговування кредиту, а не до загального обсягу заборгованості. Більше того, деяка система податкових пільг поширюється і на лізингодавця.

5. Задля впровадження фінансового лізингу на підприємстві, необхідно пройти більш спрощений процес оформлення позики в порівнянні з банківським. Якщо звернутись до сучасного вітчизняного і зарубіжного досвіду, то для складання угоди про лізинг необхідні в рази менші затрати часу і перелік необхідної документації значно нижчий, ніж при укладанні угоди з банком про надання довгострокової фінансової позики.

Отже, фінансовий лізинг як особлива форма інвестицій має всі шанси стати ефективним засобом інтенсивного розвитку економіки України. Однак, підприємцям, які планують використати фінансовий лізинг, доведеться зіткнутися і з низкою проблем, серед яких:

1. Для лізингодавця лізинг може виявитись неефективним та невигідним у разі високого рівня інфляції, оскільки лізингодавець отримує фіксовану суму орендної плати щороку, і не може збільшити її, навіть якщо вартість активу зростає.
2. Для лізингоотримувача фінансова оренда не скасовується, і навіть якщо компанія не хоче використовувати актив, лізингоодержувач зобов'язаний сплачувати орендну плату за оренду.
3. Оскільки лізингоодержувач не є власником активу, такий актив не може бути відображений у балансі, що призводить до зменшення активу лізингоодержувача.

Список літератури:

1. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 14.01.1999р. №723/97-вр [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80>.

2. Горбатенко О.А. Проблеми та перспективи розвитку лізингових відносин в Україні / О.А. Горбатенко // Фінанси України. – 2012. -№13. – С.123-126.